

VEREJNÁ VÝZVA OBCE PODHRADÍK

k dodržiavaniu zákazu spaľovania odpadu a nevhodných palív v domácich spaľovacích zariadeniach

Obec Podhradík upozorňuje občanov na **opakujúce sa prípady podozrenia zo spaľovania odpadu a nevhodných palív v domácich kotloch, peciach, krboch a iných malých spaľovacích zariadeniach.**

Obec v poslednom období eviduje **opakované sťažnosti, podnety a upozornenia občanov** na výrazný zápach, hustý alebo nezvyčajne sfarbený dym a zhoršenú kvalitu ovzdušia, najmä počas vykurovacieho obdobia.

Vzhľadom na častý a opakujúci sa výskyt tohto problému obec považuje za potrebné upozorniť všetkých občanov a prevádzkovateľov malých spaľovacích zariadení na povinnosti vyplývajúce zo zákona č. **146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov** v znení neskorších predpisov.

Zákaz spaľovania odpadu

Podľa § 32 písm. a) zákona č. 146/2023 Z. z. je zakázané spaľovať odpad a palivo vyrobené z odpadu v iných zariadeniach, ako sú spaľovne odpadu alebo zariadenia na spoluspaľovanie odpadov, s výnimkou zákonom povolených druhov druhotných palív.

Domáci kotol, pec, krb ani iné bežné vykurovacie zariadenie preto **nemožno používať na spaľovanie odpadu.**

Do domácich spaľovacích zariadení nepatria najmä:

- plasty a plastové obaly,
- komunálny a zmesový odpad,
- textil, obuv a guma,
- drevotriekové, laminované, lakované alebo chemicky ošetrené drevo a časti nábytku, pokiaľ ide o odpad,
- obaly a iné materiály znečistené chemickými látkami,
- použité oleje a iné odpady,
- ďalšie materiály, ktoré nie sú palivom určeným pre dané spaľovacie zariadenie.

Povinnosť používať určené palivo

Podľa § 35 ods. 1 písm. d) zákona č. 146/2023 Z. z. je prevádzkovateľ malého zdroja povinný spaľovať iba palivá určené v povolení, ktoré spĺňajú ustanovené požiadavky na kvalitu palív. Ak požiadavky na palivo nie sú takto určené alebo ustanovené, možno spaľovať iba palivá uvedené v dokumentácii konkrétneho zariadenia.

To znamená, že ani materiál, ktorý nie je odpadom, nemožno automaticky považovať za vhodné palivo pre každý kotol, pec alebo krb.

Zákon zároveň v § 32 písm. c) zakazuje v spaľovacích zariadeniach s menovitým tepelným príkonom do 0,3 MW spaľovať hnedé uhlie energetické, lignit, uhoľné kaly, uhoľný prach, preplástky a druhotné palivá, s výnimkami ustanovenými zákonom.

Postup pri podozrení na porušovanie zákona

Zákon č. 146/2023 Z. z. ustanovuje osobitný postup pri podozrení na porušovanie zákazov a povinností pri prevádzke malých spaľovacích zariadení na tuhé a kvapalné palivo.

Podľa § 51 ods. 1 sa pri dôvodnom podozrení, že malé spaľovacie zariadenie je prevádzkované v rozpore so zákazmi podľa § 32 alebo povinnosťami podľa § 35 ods. 1, podnet podáva miestne príslušnej obci. Kontrolu na mieste vykonáva Slovenská inšpekcia životného prostredia alebo ňou poverená osoba.

Ak je spaľovacie zariadenie umiestnené v obydlí určenom na trvalé alebo prechodné bývanie, obec podľa § 51 ods. 3:

- pri prvom podnete písomne upozorní prevádzkovateľa do piatich pracovných dní na podozrenie z porušovania zákonných povinností alebo zákazu a upozorní ho na možnosť vykonania kontroly na mieste pri opakovanom podnete,
- pri opakovanom podnete požiada Slovenskú inšpekciu životného prostredia o vykonanie kontroly na mieste v čo najskoršom čase a upozorní na to prevádzkovateľa.

Pri kontrole môže byť podľa § 51 ods. 4 skontrolované prevádzkovanie spaľovacieho zariadenia a používané palivo. Kontrola môže zahŕňať aj **odber vzoriek popola a ster zo spalinových ciest**.

Za podmienok ustanovených v § 51 ods. 5 a 6 má Slovenská inšpekcia životného prostredia alebo ňou poverená osoba právo vstúpiť do obydlija na účely vykonania kontroly. Prevádzkovateľ je povinný umožniť prístup ku spaľovaciemu zariadeniu, jeho príslušenstvu, komínu a používaným palivám a umožniť odber vzoriek.

Priestupky a pokuty

Porušovanie uvedených zákazov a povinností môže predstavovať **priestupok podľa zákona o ochrane ovzdušia**.

Podľa § 54 ods. 1 zákona č. 146/2023 Z. z. sa priestupku dopustí ten, kto poruší zákaz ustanovený v § 32 alebo povinnosti podľa § 35 ods. 1 písm. a) až g).

Za porušenie zákazu podľa § 32 písm. a), b) alebo d) alebo povinností podľa § 35 ods. 1 písm. a) až g) možno prevádzkovateľovi zdroja podľa § 54 ods. 3 písm. a) uložiť **pokutu do 5 000 eur**.

Za porušenie zákazu podľa § 32 písm. c) možno podľa § 54 ods. 3 písm. b) uložiť **pokutu do 500 eur**.

Podľa § 54 ods. 4 možno za priestupok v blokovom konaní uložiť **pokutu do 1 000 eur**.

Výzva obce

Obec Podhradík preto **vyzýva všetkých občanov**, aby pri vykurovaní svojich nehnuteľností používali výlučne palivá určené pre konkrétny druh kotla, pece, krbu alebo iného spaľovacieho zariadenia a aby v týchto zariadeniach **v žiadnom prípade nespalovali odpad**.

Spaľovaním odpadu a nevhodných materiálov vznikajú emisie, ktoré nezostávajú iba v priestore jednej domácnosti. Dym a znečisťujúce látky sa dostávajú do okolitého prostredia a negatívne ovplyvňujú kvalitu ovzdušia a životné podmienky ostatných obyvateľov.

Obec zároveň upozorňuje, že **konkrétne podnety na podozrenie z porušovania uvedených zákazov a povinností bude riešiť postupom podľa § 51 zákona č. 146/2023 Z. z.** Pri opakovanom podnete týkajúcom sa konkrétneho malého spaľovacieho zariadenia bude obec postupovať zákonom ustanoveným spôsobom a požiada Slovenskú inšpekciu životného prostredia o vykonanie kontroly na mieste.

Cieľom tejto verejnej výzvy je predovšetkým predchádzať ďalšiemu znečisťovaniu ovzdušia, chrániť zdravie a životné podmienky obyvateľov a zabezpečiť dodržiavanie zákonných povinností.

Žiadame preto všetkých občanov o zodpovedný prístup k spôsobu vykurovania svojich domácností a o ohľaduplnosť voči svojim susedom a ostatným obyvateľom obce.

V Podhradíku dňa 09.09.2026

Bc. Rudolf Vysoký
starosta obce